

CURIERUL ORTODOX

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir,
Mitropolit al Chișinăului și al Întregii Moldove
Nr. 03 (176), 15 martie 2006

PRAZNICUL BUNEI VESTIRI (BLAGOVEȘTENIA)

Sărbătoarea de astăzi se înscrie în rândul Praznicelor în cinstea Maicii Domnului.

Biserica Ortodoxă sărbătorește, pe 25 martie/7 aprilie, praznicul Bunei Vestiri (Blagoveștenia), când Dumnezeu, prin glasul Arhanghelului Gavriil, anunța Sfintei Fecioare Maria că a fost aleasă să-L nască pe Iisus. Îngerul i s-a închinat Sfintei Fecioare: „Bucură-te, cea ce ești plină de har, Domnul este cu tine! Binecuvântată ești tu, între femei!” (Luca 1.28). Apoi i-a spus vestea: „Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus” (Luca 1.31).

Fecioara a primit smerită vizita îngerului binefăcător, Arhanghelul Gavriil, în cutremurarea nedumeririi ei, aflând de la el cum va fi cu puțință minunea ce trebuia să se întâmple cu dânsa: „Duhul Sfânt Se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine, Fiul Lui Dumnezeu Se va chema” (Luca 1.35). La răspunsul îngerului Fecioara Maria, își dovedește și smerenia și ascultarea față de Dumnezeu: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău” (Luca 1, 38). Era cea mai mare cinste pe care Dumnezeu o putea încredința unei femei. Maria era o femeie tânără și săracă, atribute pentru care, în viziunea oamenilor din acele timpuri, Dumnezeu nu ar fi ales-o.

Dar Dumnezeu a ales-o pentru alte calități: ascultarea și smerenia ei.

Cum spun scrierile noastre bisericești, „...așa a început taina Cuvântului: Fiul lui Dumnezeu, Fiul omului Se face, Dumnezeu S-a făcut om ca pe om să-l mântuiască, și cu vrerea și cu rânduiala Lui, și pentru a noastră mântuire”.

Nu trebuie să iscodim mai mult taina. Duhul cel Sfânt, cel bun, Duhul care inspira pe profeți, acela a intrat în pântecele sfânt al Fecioarei și printr-o lucrare minunată a zămislit trupul lui Iisus. Buna Vestire a Nașterii lui Hristos a fost adusă la cetatea din Galileea, Nazaret. După cum o arată numele, Nazaretul trebuia să fie punctul de plecare al mântuirii neamului omenesc. Nazaret în limba ebraică înseamnă sfințenie. Vestitorul mării înnoiri a fost Arhanghelul Gavriil, al cărui nume înseamnă Om-Dumnezeu. Pruncul ce trebuia să se nască din Fecioara Maria, în urma mesajului de la Nazaret, avea să fie Dumnezeu desăvârșit și Om desăvârșit. Într-o atmosferă de liniște, prin sufletul deschis cu smerenie al unei Preacurate Fecioare, un vestitor ceresc aduce pământului și veacurilor Buna Vestire a dumnezeieștilor împliniri, adică Evanghelia lui Iisus Hristos. Scena Bunei Vestiri este înfățișată de obicei pe ușile iconostasiilor- pereți ce despart altarul de restul bisericii, care simbolizează ușile Împărăției Cerești.

SFINȚII 40 DE MUCENICI DIN SEVASTIA

Acești 40 de Mucenici au trăit pe vremea împăratului persecutor Licinius (308-324), ei fiind din părțile Capadociei și toți din aceeași ceată la oaste, iar conducătorul oastei lor era Agricola, om păgân și rău din fire, iar locul slujbei lor era cetatea Sevastiei, din Armenia. Aflând Agricola de credința lor creștină, a dat poruncă să fie aduși în fața lui și le-a spus: „Cum v-ați arătat ascultători către mai marii voștri în războaie, așa să ascultați și acum porunca împăratului, aducând jertfă zeilor”. La acest îndemn, Chirion, căpetenia celor patruzeci, a răspuns: „Cum am luptat și am biruit pe vrăjmași, pentru împăratul pământesc, tot așa, vom lupta și pentru Împăratul ceresc, împotriva vrăjmașilor Lui”. Pentru acest răspuns, au fost închiși în temniță, ca să se răzgândească. Dar, ei n-au încetat a se ruga fierbinte lui Hristos ca să-i întărească pentru mărturisirea cea adevărată. Drept aceea, toate amăgirile, toate făgăduințele și toate amenințările nu i-au clintit din credința lor. Venind în Sevastia un mare conducător de oaste, anume Lizie, acesta le-a poruncit, din nou, să aducă jertfă zeilor.

Cu aceeași nestrămutată credință, ostașii creștini s-au împotrivit. Înfuriați peste fire, căpeteniile au poruncit să fie dezbrăcați și siliți să intre într-un lac, care era aproape înghețat, deoarece era iarnă, iar pe maluri au pus păzitori, ca nimeni din ei să nu fugă. Și unul din ostași, nemaiputând îndura gerul, a primit să aducă jertfă ce i se cerea: dar, ieșind din lacul înghețat și intrând în baia caldă, anume pregătită, acesta a murit îndată, în vreme ce Mucenicii, după o noapte întreagă petrecută în lacul înghețat, erau încă vii și se rugau. Aceasta văzând, temnicerul Aglaie a avut un vis și un tainic îndemn și, mărturisind cu glas tare: „Și eu sunt creștin”, a sărit în apa cea înghețată, făcându-se părtaș muceniceștilor patimi și întregind ceata celor patruzeci, în locul celui ce se lepădase de Hristos. Au fost, apoi, scoși din apă și li s-au sfărâmat gleznele cu ciocane grele și, fiind arși de vii, au primit cununa Mucenicilor.

Data părăzirii 9 /22 martie

TEMEIUL SCRIPTURISTIC AL POSTULUI

Dumnezeu a dat în Rai porunca de a nu mânca din pomul cunoștinței binelui și răului, pentru că omul să practice virtutea înfrânării, care este prima măsură și condiție a însănătoșirii morale. Omul este chipul lui Dumnezeu (Facerea 1, 26), și este asemenea lui Dumnezeu prin sfințenie, care se obține prin practicarea virtuților. Atunci când omul se înfrânează în ceea ce privește mâncarea, el devine stăpânul trupului, nu se mai lasă ispitit de el și nu mai este robul lui. Adam, nesocotind porunca divină, a amestecat binele cu răul, porunca lui

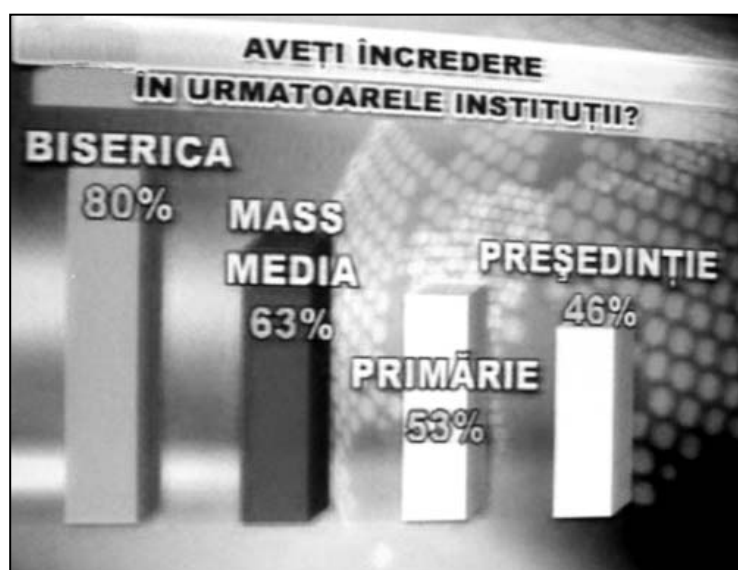
Dumnezeu de a nu mânca și ispita diavolului de a mânca, rezultând păcatul care a adus blestemul lui Dumnezeu și moartea trupei (Romani 7, 13).

Astfel, Adam și Eva au pierdut, prin MÂNDRIA MINȚII și POFTA TRUPULUI, comuniunea harică cu Dumnezeu, fiind dezbrăcați de haina cea țesută de Dumnezeu, care i-a protejat până la cea dată împotriva greutăților vieții. Postul este spre folosul trupului și al sufletului, pe care le purifică și le întărește prin harul lui Dumnezeu. Din aceste motive și Legea Vechiului Testament

recomanda postul și arăta foloasele lui: „Nu fi nesățios întru toată deșertăciunea și nu te apleca spre mâncăruri multe... pentru nesaț mulți au pierit, iar cel înfrânat își va spori viața” (Isus Sirah 37, 32-34).

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a postit 40 de zile și 40 de nopți (Matei 4, 2) și tot El ne învață cum să postim (Matei 6, 16-18), pentru că „diavolul nu poate fi izgonit decât prin post și rugăciune” (Matei 17, 21). De asemenea, în Noul Testament, „Sf. Apostoli slujeau Domnului, se rugau și posteau” (Fapte 14, 23, 13, 2-3; II Corinteni 6, 5).

Basarabeni au cea mai mare încredere în Biserică

După Biserică, populația Republicii Moldova are cea mai mare încredere în mass-media. Despre acest fapt arată datele sondajului „Barometrul Socio-politic pentru luna februarie 2006”, realizat de către Serviciul de cercetare OMNIAS în perioada 1-19 februarie 2006. Conform datelor făcute publice de către organizatorii sondajului, 37% din respondenți au spus că au o oarecare încredere în Biserică, iar 43 la sută „foarte multă încredere”. 54 la sută din persoanele chestionate au declarat că au o oarecare încredere în mass-media și 9% - „foarte multă încredere”. Aceste două instituții sunt urmate de Primărie (45% - „o oarecare încredere”, 7% - „foarte multă încredere”), Președinție, Guvern și Parlament. În cadrul sondajului au fost chestionate 1027 de persoane cu vârsta de la 18 ani și mai mult. Sondajul „Barometrul Socio-politic pentru luna februarie 2006” a fost realizat în 59 de localități din 12 unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova. Eroarea maximă de eșantionare este 3,1%.

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

(15 februarie - 10 martie)

Miercuri, 15 februarie

De sărbătoarea "Întâmpinarea Domnului" IPS Mitropolit Vladimir a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului", în cadrul căreia au fost înălțate rugăciuni pentru cei căzuți în războiul din Afganistan

Vineri, 19 februarie

IPS Mitropolit Vladimir a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului".

Luni, 20 februarie

Mitropolitul Vladimir a liturghisit la biserica "Întâmpinarea Domnului" din Chișinău cu prilejul aniversării de zece ani de la cea de-a doua promoție a Academiei Teologice din Chișinău.

Joi, 23 februarie

ÎPS Vladimir s-a deplasat la Moscova, pentru a participa la manifestările consacrate sărbătorii patronului ceresc al Sanctității Sale Alexei II, Patriarhul BORu.

Vineri, 24 februarie

Mitropolitul Vladimir a coliturghisit

la Catedrala Patriarhală "Hristos Mântuitorul" alături de SS Alexei II și alți arhieri.

Duminică, 26 februarie

IPS Mitropolit Vladimir a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului".

Marți, 28 februarie

ÎPS Vladimir a săvârșit sfințirea noii biserici cu hramul "Sf. M. Mc. Dumitru" din or. Fălești, după care a oficiat Sfânta Liturghie. De asemenea, a vizitat mănăstirea "Icoana Maicii Domnului "Bucuria Tuturor Scârbiților" (Veverița), discutând cu obștea monahală despre problemele cu care se confruntă, precum și despre numirea noului stareț în locul regretatului egumen Matei (Popovici), decedat subit.

Miercuri, 1 martie

Mitropolitul Vladimir a participat la deschiderea tele-maratonului «Mănăstirea Curchi - din ruine spre înălțare».

Joi, 2 martie

De ziua sărbătorii Marelui Mucenic Teodor Tiron, IPS Mitropolit Vladimir,

împreună cu Prea Sfințitul Anatolie, Episcop de Cahul și Comrat, și Prea Sfințitul Petru, Episcop de Nisporeni, Vicar al Mitropoliei Moldovei, au participat la Sfânta Liturghie la mănăstirea "Sf. M. Mc. Teodor Tiron" din Chișinău, care și-a sărbătorit hramul.

Duminică, 5 martie

IPS Mitropolit Vladimir a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană

"Nașterea Domnului". În cadrul serviciului divin au fost hirotoniți doi absolvenți ai Academiei Teologice din Chișinău: Diac. Alexei Smerea - în treapta de preot pe seama parohiei "Adormirea Maicii Domnului" din Chișinău, și Ioan Moșneagu - în treapta de diacon ca celibatar. Seara, după slujba Privegherii, Înalț Prea Sfinția Sa a participat la Cinul Iertării.

În aceeași zi Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove a primit în dar un automobil "Ford-Tranzit" din partea dl Vlad Caraman, directorul SRL "Andre-Vlad".

6 - 9 martie

În fiecare seară, începând cu ora 18.00, Înalț Prea Sfinția Sa Vladimir a săvârșit la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului" Canonul de Pocăință al Sf. Andrei Criteanul.

Miercuri, 8 martie

ÎPS Vladimir, Mitropolitul a săvârșit Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului".

În cadrul serviciului divin Mitropolitul Vladimir l-a hirotonit în treapta de diacon pe Andrei Cucu, absolventul Academiei Teologice din Chișinău.

Vineri, 10 martie

ÎPS Vladimir a săvârșit Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite la Catedrala Mitropolitană "Nașterea Domnului".

CIRCULARĂ

Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove ca urmare a dublării costurilor la materia primă necesară producerii lumânărilor bisericești recomandă noile prețuri de comercializare în parohiile subdivizionate Eparhiei de Centru.

Prețul la cumpărare a unui pachet de 2 kg este de 70 lei (în rețeaua de comerț a Direcției Mitropolitane).

Prețurile de comercializare în parohie:

№	Tipul	Preț recomandabil
1.	140	0.5 lei
2.	120	0.5 - 0.75 lei
3.	100	1 leu
4.	80	1.5 leu
5.	60	1.75 leu
6.	40	2 - 2.5 lei
7.	30	3 - 3.5 lei
8.	20	4 - 5 lei

Această Circulară este necesar a fi adusă la cunoștința membrilor Consiliilor parohiale și a enoriașilor. Uniformizarea prețurilor la luminări va facilita stabilizarea aspectului economic al parohiilor. De asemenea, în mod repetat vă comunicăm că prețurile la trebuințele bisericești e necesar a fi fixate de către Consiliile parohiale.

VLADIMIR

Mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove

7 martie, or. Chișinău

TELE-MARATONUL «MĂNĂSTIREA CURCHI - DIN RUINE SPRE ÎNĂLȚARE»

La 1 martie a avut loc un tele-maraton "Mănăstirea Curchi - din ruine spre înălțare".

Donațiile au putut fi făcute la TV Moldova 1, Chișinău, str. Șos. Hâncești, 64, între orele 8.00-18.00 sau prin transfer la următoarele conturi:

Donațiile au putut fi făcute la Casa Radio, Chișinău, str. Miorița, 1, între orele 8.00-17.00 sau prin transfer la următoarele conturi:

Cont în MDL nr. 222423300388 BC "Moldindconbank" SA Filiala Orhei Cod Bancar: 280101333

Cont valutar în USD, nr. 222453370388 BC "Moldindconbank" SA Filiala Orhei SWIFT: MOLDMDX

Banca corespondentă: CITIBANK N. A., NEW YORK Cont corespondent: 36111474 SWIFT: CITIUS33

Cont valutar în EURO nr. 222423300388 BC "Moldindconbank" SA Filiala Orhei SWIFT: MOLDMDX

Banca corespondentă: BANQUE Bruxelles Lambert SA Bruxelles, Belgium Cont corespondent: 301 0179970 19 EUR SWIFT: BBRU BE BB 010

CIRCA 11 MII DE PARTICIPANȚI LA CONFLICTUL ARMAT DE PE NISTRU AU OMAGIAT MEMORIA CELOR CĂZUȚI PENTRU INDEPENDENȚA MOLDOVEI

Circa 11 mii de participanți la conflictul înarmat de pe Nistru au omagiat memoria celor căzuți pentru independența Moldovei.

După cum i s-a comunicat vineri agenției "NOVOSTI-MOLDOVA" la centrul de presă al MAI al RM, manifestări festive, prilejuite de aniversarea a 14-a de la începutul conflictului armat de pe Nistru, au fost organizate în 50 de orașe și sate ale țării. Au participat șeful statului Vladimir Voronin, ministrul de interne Gheorghe Papuc, precum și reprezentanți ai organelor locale ale puterii.

Recunoscând meritele apărătorilor independenței Moldovei, Gheorghe Papuc a înmănat Uniunii Veteranilor conflictului transnistrean drapelul militar "Sfântul Gheorghe Biruitorul". Aceasta este una dintre cele mai mari organizații publice din republică, care întrunește în rândurile sale participanții la conflictul militar, care au apărut cu arma în mâini independența republicii.

Gheorghe Papuc a menționat în fața veteranilor că MAI

le va acorda și pe viitor asistență pe toate căile, inclusiv familiilor lor.

LITURGHIE SPECIALĂ ÎN ZILELE DE RÂND ALE POSTULUI MARE

În acest post al Sfințelor Paști, în cadrul cultului divin al Bisericii Ortodoxe se oficiază în anumite zile din cursul săptămânii, de obicei miercuri și vineri, Sf. Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite. Aceasta este o îmbinare dintre slujba Vecerniei și Sf. Liturghie, iar în timpul săvârșirii ei lipsește

momentul sfințirii darurilor, deoarece aceste daruri au fost sfințite în cadrul Liturghiei oficiale în duminica anterioară.

Această Liturghie se săvârșește în special în Postul Mare, exceptând zilele de luni și marți din prima săptămână, precum și joi. Această Liturghie se săvârșește în mod special ca

să se împărtășească credincioșii care nu pot lua parte la Liturghiile de duminică sau de sâmbătă. Această Sf. Liturghie se săvârșește din prima săptămână a Postului Mare și până în primele trei zile ale săptămânii Sf. Patimi. Specific la această slujbă este pregătirea pentru Sf. Împărtășanie a darurilor,

adică Sf. Împărtășanie este deja pregătită în cadrul unei alte Liturghii de duminică sau de sâmbătă și sunt sfințite în cadrul acestor Liturghii, și în timpul Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite, doar sfințele daruri mai înainte sfințite se pregătesc într-o oarecare măsură pentru a fi date credincioșilor.

Grupuri de studenți de la câteva instituții de învățământ superior din Republica Moldova s-au solidarizat cu oponenții campaniei naționale de comunicare pentru profilaxia infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală în rândurile tinerilor. Studenții fac parte din Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși „ICHTHYS-MOLDOVA”, care s-a remarcat prin organizarea unor seminare de catehizare ortodoxă destinate pedagogilor și studenților, dar și prin aducerea la Mănăstirea Sfântul Mare Mucenic Gheorghe de la Suruceni a moaștelor Sfinților Mucenici Epictet și Astion de la Arhiepiscopia Tomisului, România.

Campania „Stilat, modern și protejat” a fost organizată de către Fundația SIDA Est-Vest în colaborare cu Ministerul Sănătății și Protecției Sociale și presupune distribuția gratuită prin discotecă și prin instituții de învățământ a broșurilor informaționale, calendare și prezervative. Campania a stârnit nemulțumirea mai multor asociații de creștini ortodocși care au calificat drept amorală abordarea adoptată de organizatorii campaniei. Studenții de la „ICHTHYS-MOLDOVA” au blamat campania în cadrul unei conferințe de presă la care și-

jurnaliștilor viitorul jurist pentru ca în final să conchidă că organizatorii campaniei ar fi încălcat prevederile Convenției cu privire la drepturile copilului, Constituția, Codul Familiei și Legea cu privire la ocrotirea sănătății reproductive și planificarea familiei. Potrivit legii, „educația sexuală a minorilor se efectuează de către persoanele cu studii speciale, în comun cu familia și instituțiile de învățământ”.

Un alt student, Ghenadie Valuța, care studiază psihologia la Universitatea de Stat se declară convins că sunt necesare campanii

„ICHTHYS-MOLDOVA”

ÎMPOTRIVA MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII

au anunțat intenția de a acționa în judecată Ministerul Sănătății pentru amoralitatea acestei campanii, care, în opinia lor, este mai degrabă o campanie de promovare a perversiunilor sexuale care influențează negativ tinerii și societatea.

Tinerii spun că campania „Stilat, modern și protejat” care se desfășoară de 12 săptămâni aduce mai multe daune decât beneficii. Iurie Mihalache, student în anul patru la facultatea de drept a Universității Libere Internaționale, consideră că tinerilor li se inoculează ideea unui comportament libertin și desfrânat. Potrivit lui Mihalache, anticoncepționalele distribuite în cadrul campaniei nu corespund normelor în vigoare. „Prezervativele distribuite gratuit în incinta liceelor nu au un termen de valabilitate indicat pe etichetă, ceea ce contravine grav prevederilor legii cu privire la protecția consumatorului. Unele prezervative au termenul expirat”, a declarat

de profilaxie a bolilor sexual transmisibile și nu campanii de inițiere în materie de folosire a prezervativului. „Caracterul campaniei, exteriorizează intimitatea, și-i supune pe tineri unei educații desfrânate prin pliantele răspândite, care prezintă unele perversiuni sexuale drept normă socială”, menționează dumnealui.

Tatiana Dacană, studentă la Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți susține că zeci de părinți ai elevilor din oraș, cărora le-au fost distribuite gratuit prezervative, au depus plângeri pe adresa Ministerului Sănătății. „Și la noi la Bălți este aceeași situație. Au fost răspândite aceste pliante, au fost făcute prezentări. Se impune punctul de vedere alprezervativului” a opinat studenta de la Bălți.

Solicitat de Europa Liberă, ministrul Sănătății și protecției Sociale, Ion Ababii a declarat că campanii similare sunt desfășurate în multe țări din Europa,

menirea lor fiind de a informa tinerii, care reprezintă grupul de risc. Ababii a menționat că „activitatea aceasta care se face este doar în favoarea tinerilor. „Dacă acum câțiva ani HIV SIDA era un pericol care se transmitea pe calea injectării, acum principala cale este doar cea sexuală, 53 la sută. Nu pot aceste date să nu ne îngrijoreze. Cifrele în ultimii ani cresc vădit” a specificat ministrul. Ion Ababii a mai afirmat că mesajele campaniilor destinate tinerilor sunt realizate în corespundere cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății și ale altor instituții internaționale.

În ceea ce privește distribuția prezervativelor fără termen de valabilitate, Ion Ababii a spus că nu are asemenea informații, dar nici motive să le creadă.

Reprezentantul Fundației SIDA Est-Vest în Republica Moldova, instituție care desfășoară Campania „Stilat, modern și protejat”, Olga Osadeci, a declinat

acuzățiile studenților pe motiv că, „lotul de prezervative a fost procurat de către Banca Mondială și Fondul Global de Profilaxie a Tuberculozei și HIV/SIDA, iar pe ambalajul lotului este fixat termenul limită de folosire a prezervativelor până în 2007”.

Statisticile oficiale arată că în evidența medicilor sunt peste 2000 de persoane infectate cu HIV. Cele mai multe se află în municipiul Bălți, raionul Dondușeni și în municipiul Chișinău. Experții spun că numărul real al celor infectați este de zeci de ori mai mare. Prin urmare discuțiile în contradictoriu pe marginea campaniei de distribuție a prezervativelor și pliantelor de culturalizare sanitară a tinerilor oricum își au efect benefic, pentru că pun în gardă societatea.

Valeria VIȚU,
Radio Europa Liberă
1 martie 2006

Reprezentanți din majoritatea raioanelor republicii s-au întrunit la un seminar organizat de Centrul Național pentru Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETF), în parteneriat cu Ministerul Educației Tineretului și Sportului, reprezentanța UNICEF în Moldova. Tema seminarului pentru educatori a fost: „Educație și dezvoltare personală, socială și pentru sănătate a copiilor de 5-7 ani: Deprinderi de viață”. Seminarul, care s-a desfășurat la Institutul Muncii (fosta incintă a centrului turistic „Doina”), în perioada 27 februarie-3 martie 2006, s-a încheiat cu o întâlnire cu unii reprezentanți ai presei. Alți reprezentanți ai mass-mediei, care nu au nimerit în lista invitațiilor,

nu au fost admiși să discute cu participanții la seminar, deși educatorii erau dispuși să-și exprime părerile. Moderatoarea seminarului a interzis categoric

scurtă informație despre seminar, invocând același motiv - lipsa de timp. „Mai avem încă multe activități, iar timpul ce ne-a rămas e foarte limitat. Veniți după ora

din biroul de alături ne-a spus că educatorii aveau programate activitățile până la ora 14. Chiar dacă opiniile au variat, oricum am înțeles că nu toată presa a fost

instituțiile preșcolare de la aceeași secție, - nu au putut să ne explice despre ce fel de activitate este vorba. Dlor ne-au dat asigurări că nu au auzit să fie implicat METS în vre-un seminar cu educatorii de grădinițe. E firesc, doar însuși Ministrul Educației afirma în mod oficial la sfârșitul anului trecut, că METS nu a intenționat să introducă Deprinderile de viață în grădinițe și nici nu are vreo atribuție la editarea manualului «Sexul povestit celor mici».

Să se fi răzgândit oare între timp?

Sofica Josanu
Centrul de Monitorizare și
Analiză Strategică

acest lucru. Motivele invocate de Maria Vrîncean (anterior am aflat că așa se numește această doamnă), au fost că timpul programat pentru presă a expirat și nu poate oferi nici 5-10 minute în plus. De asemenea moderatoarea a refuzat să se prezinte și să ofere o

15, când vom încheia programul”. Mare ne-a fost mirarea când, ajungând peste 2 ore la Institutul Muncii (a doua oară în acea zi, când transportul circula foarte greu din cauza zăpezii abundente), am aflat că «programul» CNETF a luat sfârșit la orele 13. Cineva

dorită la această întâlnire. De ce oare?

Alt lucru, care ne-a mirat, a fost faptul că cei de la METS - atât dna Eugenia Parlicov, consultant la secția programe și activități educative, cât și Eugenia Marin, specialist pentru

FELICITĂRI, DLE DOCTOR ÎN DREPT CANONIC!

Redacția ziarului „Curierul Ortodox”, Asociația ICHTHYS-MOLDOVA și clericii parohiei ortodoxe „Sf. M. Mc Dumitru” aduc sincere felicitări dlui Veceslav Goreanu în legătură cu susținerea reușită a tezei de doctor în teologie cu tema „Biserica Ortodoxă și unitatea ei canonică”. Lucrarea vine să clarifice în ce măsură organizarea Bisericii Ortodoxe corespunde canoanelor bisericești. Un studiu atât de serios și complex al acestei probleme ar fi fost anevoios fără contribuția doctorului Nicolae Dură, conducătorul științific.

Menționăm că susținerea a avut loc pe

7 martie în sala Universității „Ovidius” din Constanța. Dl Veaceslav Goreanu a acumulat punctajul maxim posibil la toate criteriile de evaluare demonstrând cunoștințe excelente în domeniul dreptului canonic și al organizării Bisericii Ortodoxe.

Nu ne rămâne decât să-i dorim tânărului nostru prieten perseverență, răbdare și înțelepciune pentru ca să poată pune în slujba poporului ortodox realizările sale științifice. Frate Veaceslav, Dumnezeu să te binecuvânteze și să te așteze acolo unde e mare nevoie de tine!

EDUCATORII DIN REPUBLICĂ SUNT „PREPARAȚI” CU SCOPUL INTRODUCERII „DEPRINDERILOR DE VIAȚĂ” ÎN GRĂDINIȚE

15, când vom încheia programul”. Mare ne-a fost mirarea când, ajungând peste 2 ore la Institutul Muncii (a doua oară în acea zi, când transportul circula foarte greu din cauza zăpezii abundente), am aflat că «programul» CNETF a luat sfârșit la orele 13. Cineva

“MINISTERUL SĂNĂTĂȚII PROMOVEAZĂ PROMISCUITATEA ȘI PERVERSIUNILE SEXUALE...”

Membrii Asociației pentru Educație Creștin-Ortodoxă (AECO) au criticat modalitățile actuale de prevenire a infecției HIV-SIDA, întreprinse de Ministerul Sănătății în comun cu Ministerul Educației (între care și Campania „Stilat, modern și protejat”).

În scrisoarea adresată de către AECO Ministrului Sănătății și Protecției Sociale, Ion Ababii se menționează: „Campaniile de genul acesta, conform opiniilor specialiștilor, nu pot aduce decât la slăbirea insușii familiei, debutul timpuriu al relațiilor sexuale, creșterea numărului de adolescente însărcinate, sporirea numărului de persoane bolnave de BTS, pierderea fertilității și drept urmare scăderea vertiginoasă a indicilor natalității în Republica Moldova, fenomen care se actualizează în ultimii ani”. Autorii scrisorii îl atenționează pe ministrul sănătății că experții, printre care și juriști independenți, califică politica ministerială de prevenire a HIV-SIDA drept „instigare/provocare a tinerilor la libertinaj, relații sexuale dezordonate, parteneri multipli (promiscuitate), practicare a perversiunilor”.

Membrii AECO și ICHTHYS-MOLDOVA au solicitat ministrului o întrevvedere pentru a prezenta propuneri vizavi de politica de prevenire a infecției HIV-SIDA.

Correspondent CO

CALENDAR CREȘTIN ORTODOX

MARTIE

Ziua de 12 ore Noaptea de 12 ore

- 1 (14 .03) M Cuvioasa Evdochia (Începutul Postului Mare).
- 2 (15.03) M Sf. Mucenici Teodot, Isichie și Nestor.
3. (16.03) J Sf. Mucenici Eutropie, Cleonic și Vasilisc.
- 4 (17.03) V Cuv. Gherasim; Sf. Mucenici Pavel și Iuliana.
- 5 (18.03) S Sfinții Mucenici Conon și Iraida.
- 6 (19.03) Duminica a 2-a din Postul Mare. Sfinții 42 de Mucenici din Amoreia.
- 7 (20.03) L Sf. Mc. Vasile, Efrem și Evghenie.
- 8 (21.03) M Cuviosul Teofilact Mărturisitorul.
- 9 (22.03) M + Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia.
- 10 (23.03) J Mcc Condrat, Satorin, Rufin ș.a.
- 11 (24.03) V Sf. Sofronie, Patriarhul Ierusalimului.
- 12 (25.03) S Cuv. Teofan Mărturisitorul; Sf. Grigorie Dialogul și Sf. Simeon, Noul Teolog.
- 13 (26.03) Duminica a 3-a din Postul Mare, a Crucii. Aducerea Moaștelor Sf. Nichifor, patriarhul Constantinopolului.
- 14 (27.03) L Cuv. Benedict de Nursia; Sf. Alexandru Preotul.
- 15 (28.03) M Sf. Mucenici Agapie, Plisie și Timolau.
- 16 (29.03) M Sf. Mucenici Savin și Papa.
- 17 (30.03) J Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu și Sf. Mc. Marin.
- 18 (31.03) V Sf. Chiril, Arhiepiscopul Ierusalimului.
- 19 (1.04) S Sf. Mucenici Hrisant și Daria.
- 20 (2.04) Duminica a 4-a din Postul Mare. Cuv. Părinți uciși în Mănăstirea Sf. Sava
- 21 (3.04) L Cuv. Iacob Mărturisitorul; Sf. Toma și Serapion.
- 22 (4.04) M Sf. Mucenic Vasile, Preotul Bisericii din Ancira.
- 23 (5.04) M Sf. Mucenic Nicon și cei 199 de ucenici.
- 24 (6.04) J Cuv. Zaharia și Sf. Mucenic Luca.
- 25 (7.04) V (+) Bunavestire (La masă dezlegare la peste).
- 26 (8.04) Sâmbăta Acatistului. Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil.
- 27 (9.04) Duminica a 5-a din Postul Mare. Sf. Muceniță Matroana, din Tesalonic.
- 28 (10.04) L Cuvioșii Ștefan și Ilarion cel Nou.
- 29 (11.04) M Cuvioșii Marcu, episcopul și Chiril, diaconul.
- 30 (12.04) M Cuviosul Ioan Scărarul și Sf. Irh. Sofronie.
- 31 (13.04) J Cuv. Ipatie și Sf. Inochentie din Alaska.

Dacă, precum vă amintiți, în cea dintâi Duminică a Marelui Post Sfânta Biserică a prăznuit întărirea Ortodoxiei de către cele șapte Sinoade Ecumenice, în cea de-a doua ea cinstește pomenirea ierarhului Grigorie Palama, marele apărător al Ortodoxiei. Acesta a trăit în al XIV-lea veac, la aproape șase sute de ani după ultimul Sinod Ecumenic. A primit o educație aleasă, fiind apropiat al împăratului din Bizanț, dar a părăsit curând

lucruri înțelepte, multe lucruri mari, multe lucruri folositoare, în fața celor mai bune și mai vrednice, în fața celor mai drepte dintre ele ne plecăm și noi. Și totuși, de ce mergem după un singur Conducător - după Domnul nostru Iisus Hristos? De ce punem sfânta Lui învățătură mai presus de toate învățăturile social-politice ale lumii, chiar și de cele mai drepte dintre ele? Acesta e un lucru pe care trebuie neapărat să-l înțelegem.

al cărei organ este inima, domnește asupra întregii noastre gândiri, credințe, cunoașteri, asupra întregii noastre concepții despre lume, asupra tuturor tendințelor sociale și politice.

Cum ne este inima, așa ne este și viața. Dacă inima este curată, sfântă, pătrunsă de dragoste fierbinte față de Domnul Iisus Hristos, toate faptele, toate gândurile, toate opiniile noastre sociale și politice, toată filosofia noastră de viață vor fi pătrunse de

DUMINICA A DOUA DIN POSTUL MARE, CÂND SE CINSTEȘTE SF. GRIGORIE PALAMA

viața de la curte și s-a retras în muntele Athos, fiindcă sufletul lui năzuia spre împărtășirea statornică și nedespărțită cu Dumnezeu. În zilele lui s-a ridicat hula asupra monahismului și mai ales asupra călugărilor din Athos, care erau defăimați pentru faptul că și închinaseră întreaga viață numai slujirii lui Dumnezeu, cugetării la cele dumnezeiești și rugăciunii.

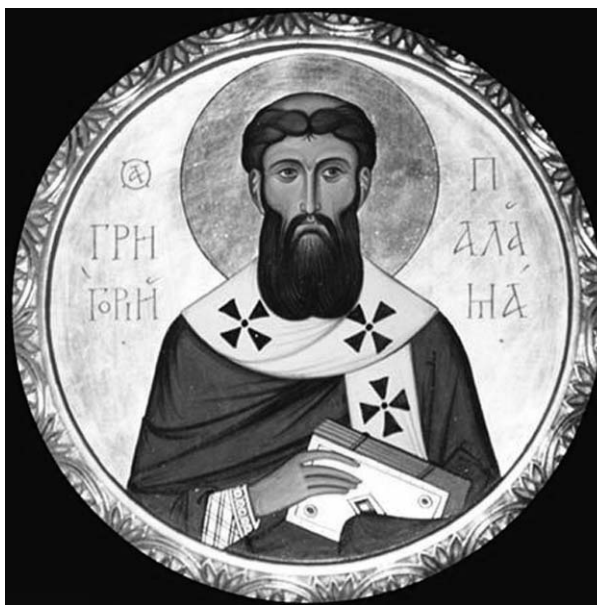
Sfântul Grigorie i-a înfierat cu mare putere pe acești hulitori, ridicându-se în apărarea monahismului ortodox, în acea vreme s-a ridicat ereticul Varlaam, care propovăduia învățătura greșită că, schimbându-Se la față în muntele Taborului, Domnul Iisus Hristos nu ar fi strălucit cu lumina dumnezeiască, ci cu o lumină pământească, obișnuită. Sfântul Grigorie la dat în vileag ca eretic, învățând cu tărie că lumina taborică este dumnezeiască. În ziua pomenirii acestui mare ierarh, ca de altfel în toate zilele când sunt pomeniți sfinți ierarhi, auziți în Evanghelia care se citește cuvintele lui Hristos: Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur și tâlhar, iar cel ce intră prin ușă este păstorul oilor (*In. 10, 1-2*).

În ele, toți învățătorii mincinoși și ereticii sunt asemuiți unor hoți și tâlhari, ce nu doresc să intre cu smerenie în sfânta credință pe ușa Ortodoxiei, ci năzuiesc să se furișeze prin altă parte. Singura intrare sfântă și legiuită în dumnezeiasca învățătură e însă una singură, și unul singur este învățătorul nostru - Iisus Hristos (v. Mt. 23, 8), iar noi suntem datori să urmăm doar Lui și nimănui altcuiva. Eu sunt ușa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra, și va ieși, și pășune va afla (*In. 10, 9*).

La această ușă El i-a pus ca străjeri ai împărăției Cerurilor pe sfinții apostoli, în urma cărora au primit hirotonia, ca urmași ai lor, mulți alți păstori buni: toți aceștia învață oile cele bune, turma lui Hristos, să asculte de glasul singurului învățător și Păstor, să meargă după Hristos.

Au fost și sunt numeroși conducători pe care și-i alege neamul omenesc, mulți învățători care arată felurite căi de a trăi - însă Domnul Iisus Hristos ne poruncește nouă, creștinilor, să mergem numai după El, după Păstorul Cel Bun, Care pune sufletul Său pentru oile Sale (*v. In. 10, 11*).

Care sunt învățăturile tuturor conducătorilor omenesți și prin ce se deosebesc ele de învățătura Domnului Iisus Hristos? Toate învățăturile omenesți au ca țintă perfecționarea vieții noastre sociale și politice. Ele vorbesc aproape numai despre felul în care trebuie organizat aspectul exterior a vieții, despre legile de stat care ar trebui făcute, despre realizarea unei forme cât mai perfecte de organizare statală. Din aceste învățături omenesți cunoaștem multe

Înainte de venirea Domnului Iisus Hristos, lumea era adânc înstrăinată de obiectul învățării Lui, necugetând deloc la ceea ce El socotea a fi lucrul cel mai însemnat, neapărat trebuincios, pentru oameni: se gândeau numai la cele exterioare. Lumea antică era încredințată că pentru deznădăcinarea răului de pe pământ este nevoie doar de legi drepte în stat; și lumea nouă visează la egalitate socială. Păstorul Cel Bun ne spune însă cu totul altceva. Știți că în vremea postirii Lui de patruzeci de zile în pustie satana a început să-L ispitească. L-a suit pe un munte înalt, i-a arătat toate împărățiile pământești și a zis: „Dacă Te vei închina mie, îți voi da toate aceste împărății și slava lor” (*v. Lc. 4, 6-7*) - la care Domnul a răspuns: Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: „Domnului Dumnezeuului tău să-I te închini și numai Lui să-I slujești” (*Lc. 4, 8*).

El a lepădat de la Sine puterea politică și socială și nu la reforme sociale Se gândea. Și după aceea, cu alte prilejuri, a respins această putere - fiindcă atunci când veneau la El oameni cu rugămintea de a le fi judecător, El se dădea în lături, spunând: Cine M-a pus pe Mine judecător sau împărtitor peste voi? (*Lc. 12, 14*). Iar când înainte de cumplitele Sale pătămiri de pe Golgota a stat înaintea lui Pilat ca să fie judecat, și acesta L-a întrebat: „Ești împărat?”, El a răspuns: „Da, împărat sunt, însă împărăția Mea nu este din această lume” (*v. In. 18, 33-36*).

Iată ce are însemnătate pentru noi: faptul că El este Conducătorul unei împărății care nu este din această lume, iar conducătorii omenesți sunt toți conducători ai împărăției acestei lumi.

Ei bine, care este deosebirea de temelie dintre învățătura lui Hristos și toate învățăturile omenesți? În aceea că Hristos ne-a învățat despre împărăția care e înăuntrul nostru, ne-a învățat să luăm aminte la glasul inimii: Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele cele rele, desfrânările, hoțiile, uciderile, preacurvia, lăcomiile, vicleniile, înșelăciunea, nerușinarea, ochiul pizmaș, hula, trufia, ușurătatea (*Mc. 7, 21-22*). Aceeași idee o veți afla și în Evanghelia după Luca: Omul bun, din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune, pe când omul rău, din vistieria cea rea a inimii lui scoate cele rele - căci din prisosul inimii vorbește gura lui (*Lc. 6, 45*).

În viața noastră duhovnicească - prin urmare și în toată viața noastră lăuntrică, care se află în legătura cea mai strânsă cu viața duhovnicească - inima împărătește și stăpânește asupra minții noastre, asupra voinții și a năzuințelor. Noi cugetăm cum vrea inima, credem ceea ce-i place inimii, ne îndreptăm voința potrivit năzuințelor inimii. Simțirea,

această simțire, de aceste sfinte porunci ale inimii - și atunci din vistieria cea bună a inimii noastre vom scoate roade bune în tot ce facem, și în primul rând în viața de zi cu zi, în legăturile noastre cu cei din jur. Iar dacă în inimă domnesc răul și întunericul, oricât de bună ar fi orânduirea socială și politică, oricât ar fi de drepte legile, omul va face rele. Nici un fel de legi, nici un fel de orânduire socială nu pot înfrâna inima omenească.

Oamenii tind să înăbușe răul prin pedepse juridice - însă răul continuă, infrațiunile nu conținesc. Știți că și în cea mai desăvârșită orânduire de stat există o mulțime de oameni josnici, lipsiți de cinste, care fac răul și prin tot ceea ce săvârșesc strică tot lucrul bun, împiedicându-l și lipsindu-l de putere prin năzuințele inimii sale negre; știți că există o mulțime de oameni egoști, cărora nu le pasă decât de sine și care nu se dau în lături să îi strivească pe cei ce stau în calea lor. Știți cât de mulți sunt oamenii desfrânați și că prin nici un fel de legi nu se poate face ca toți oamenii să devină buni și cinstiți, să nu mai fie oameni necinstiți, egoști.

Asta o poate face numai Domnul Iisus Hristos, fiindcă El ne-a adus învățătura Sa cea dumnezeiască despre felul în care trebuie să fie inima noastră, despre felul în care trebuie să ne-o îndreptăm. Și prin Sângele Său și Trupul Său, cu care ne împărtășim, El ne dă putere să ne luptăm cu răul, să curățim inimile noastre. Iată de ce El este pentru noi singurul Sfânt Conducător, fiindcă la deznădăcinarea răului nu pot și niciodată nu vor putea să ajungă conducătorii omenesți. Este nevoie de harul dumnezeiesc, de puterea dumnezeiască, pentru a îndrepta inima omenească; oamenii au nevoie de ajutor haric în lupta cu răul. Și atunci, cum să nu îl iubim din toată inima pe Domnul Iisus Hristos, Care ne-a învățat adevărul cel mai adânc, Care ne-a întors luarea-aminte asupra inimilor noastre, Care ne-a adus învățătura dumnezeiască și luminoasă despre dragostea de aproapele?

Și se cuvine să băgăm de seamă că lucrurile pe care ne-a învățat El - dragostea, milostivirea, blândețea, smerenia - erau adânc străine de inimile păgânilor. Aceștia nu se închinau blândeții, ci trufiei; ei socoteau că a da milostenie săracilor este o slăbiciune de neiertat, în rândul lor era foarte răspândită sclavia, care înjosește demnitatea omenească; ei nu-i puneau pe sclavi în rândul oamenilor și se purtau cu ei ca și cu niște vite. Ciudat și nebuneste ar fi sunat în urechile lor cuvintele dragoste, blândețe, smerenie și milostivire - dar ele au răsunat în întreaga lume prin dumnezeiasca propovăduire a Domnului Iisus Hristos și au supus treptat inimile oamenilor, încât în locul trufiei și disprețului față de oameni dinainte s-a încetățenit recunoașterea tocmai acestor virtuți.

Așadar, fiecare creștin este dator să își aducă aminte că trebuie să-și curățească inima, să deznădăcineze din ea gândurile rele, să tindă spre sfințenia ei. Sfântul Apostol Iacov spune: Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, și sfințiți-vă inimile, voi, cei îndoielnici. Pătrundeți-vă de durere, întristați-vă și vă jeliți. Răsul întoarce-se în plâns și bucuria voastră în întristare. Smeriți-vă înaintea Domnului, și El va înălța (*Iac. 4, 8-10*).

Smeriți-vă înaintea Domnului, pocăiți-vă pentru ceea ce vă întinează inimile, umpleți viața voastră de năzuința către dragoste, bine și milostivire, și atunci va odihni asupra voastră harul Sfântului Duh. Amin.

Sf. Ierarh. Luca al Crimeei

ERATĂ

Stimați cititori, în nr. 2(175), din 15 februarie 2005 s-a strecurat o greșală. În Calendar pe luna februarie a fost **greșit tipărit:**

22(7.03) M Aflarea Moaștelor Sf. Mucenici din Evghenia. Săptămâna aceasta miercuri și vineri este dezlegare de pește, ouă și lactate.

Trebuie de citit:

22(7.03) M Aflarea Moaștelor Sf. Mucenici din Evghenia.

La ediția a XI-a Expoziției Internaționale Specializate „Tourism. Leisure. Hotels” care s-a desfășurat la Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo”, în perioada 9-11 februarie 2006 au participat 5 mănăstiri din Republica Moldova. Spre sfârșitul expoziției am reușit să realizăm un mic interviu cu sora Domnina de la mănăstirea Sfințelor Mironosițe Marta și Maria.

Care este rostul expoziției?

Eu cred că fiecare face bani așa cum poate. Și cei care au organizat, și cei care participă, dar și cei care o vizitează. Fiecare își face banul așa cum știe: unul promovează producția, altul își demonstrează lucrurile... în definitiv, expoziția are un scop comercial și mă miră că au fost incluse aici și mănăstirile.

Cât de potrivită este prezența unor oameni de mănăstire în acest local unde se fac show-uri de promovare, zgomot agitație?

Noi am venit din curiozitate: am vrut să vedem cu ce se ocupă frații și surorile din alte mănăstiri. Vreau să mă înțelegeți, nu ne interesează promovarea mănăstirii noastre ca obiectiv turistic, pentru că nu ne încântă de loc perspectiva de a face față unui flux mare de turiști care să ne bată la ușă mânați de niște interese foarte departe de cele duhovnicești. Noi am crezut că o să participe mult mai multe mănăstiri și am vrut să stabilim anumite relații cu frații și surorile noastre din diferite colțuri ale Moldovei ca să ne împărtășim din experiența lor în confecționarea unor obiecte, cărora noi, monahii, le spunem „manufacturi”.

Cât va costat „fericirea” de a prezenta aici lucruri confecționate la mănăstirea voastră? Am în vedere spațiul de arendă.

Dacă nu știați, anul acesta pentru mănăstiri s-au făcut înlesniri mari, am plătit jumătate din prețul real achitat de alți agenți economici care au participat la expoziție. Am plătit cu tot cu TVA 500 de lei, asta în condițiile când fiecare metru pătrat costă, de regulă, 75 de euro.

Dacă expoziția are un scop comercial, puteți să-mi spuneți ce câștig aveți? Cel puțin v-ați acoperit cheltuielile de transport și arendă?

Nu cred. Nu cred pentru că transportul ne-a costat destul de mult și pentru că lumea nu este pregătită pentru a procura lucrurile pe care le expunem noi aici. Deocamdată oamenii nu pun mare preț pe lucrurile de acest fel.

Să încercăm să abordăm și latura duhovnicească a expoziției... dacă ea în

Ne-am întâlnit la MoldExpo unde dumnealui participase la o expoziție de turism, la care a prezentat mănăstirea „Noul Neamț” din Chițcani. Am avut atunci prea puțin timp pentru a realiza un interviu cât de cât de serios, de aceea am fixat o nouă întâlnire ca să discutăm despre Dumnezeu, despre oamenii Lui și despre creștinii care caută să facă bani profitând de oamenii aflați în slujba Lui. Cel puțin asta a fost intenția mea, pentru că fratele Alexei are o viziune proprie asupra acestor lucruri.

Frater Alexei, spuneți-mi ce impresii veniți de la această expoziție la care au participat agențiile de turism și, pentru prima dată, mănăstirile?

În primul rând am venit aici făcând ascultare de părintele stareț, care mi-a spus că trebuie să prezint mănăstirea Noul Neamț la această expoziție, la care vizitatorii, de rând cu articolele ce țin de turism vor putea face cunoștință și cu obiectele de cult expuse de mănăstiri. La început am refuzat lucrul acesta, dar când am înțeles că vor fi și alte mănăstiri și că se va pune accentul pe latura culturală a mănăstirii am acceptat pentru că într-un fel acest lucru este legat de responsabilitatea mea de ghid al mănăstirii noastre. Pe lângă faptul că sunt slujitor al Bisericii una din principalele mele ascultări este cea de ghid pentru oaspeții mănăstirii. Practic eu stau de vorbă cu majoritatea oamenilor străini care pășesc pragul mănăstirii

genere are acest aspect. Ce s-a întâmplat din punct de vedere duhovnicesc aici? S-a pocăit vre-un om? A căzut cineva pe gânduri și și-a amintit de Dumnezeu?

Lucrurile despre care vorbiți pot să se întâmple când un creștin pășește pe teritoriul mănăstirii, când intră în Biserică și ascultă o slujbă. Chiar dacă oamenii au văzut aici mai mult aspectul comercial, exterior al mănăstirilor, venind acolo se poate întâmpla ca Dumnezeu să le atingă inima. Au fost astfel de cazuri când inima și mintea omului a fost luminată de cântarea corului, sau de liniștea și pacea din interiorul mănăstirii. Și dacă cineva se lasă furat de corul bisericesc, de cântările bisericești, dacă participă la o slujbă – poate să se întâmple și să se pocăiască, pentru că nu poți să ieși din mănăstire același om cum ai fost când ai intrat. Anume aici nu cred că putem influența oamenii, dar la mănăstire unde e duh de rugăciune și de dăruire e altceva.

Pe de altă parte trebuie să remarc că am stabilit niște punți duhovnicești de legătură cu toate mănăstirile care au participat la această expoziție. Nu m-am așteptat să ne apropiem așa de mult în aceste trei zile de expoziție, dar s-a întâmplat.

Și acum o întrebare cu caracter mai personal. Sunt niște stereotipuri de gândire în societatea noastră, care spun că dacă băiatul sau fata, sau tânărul, sau creștinul în general merge la mănăstire, înseamnă că

noastre, eu îi cunosc așa cum sunt ei.

Al doilea lucru pe care l-am urmărit a fost stabilirea unor legături cu oamenii care urmau să viziteze expoziția și cărora eu trebuia să le prezint mănăstirea noastră ca pe un locaș de cultură ortodoxă.

Diaconul Alexei: „NU ORICINE ESTE LUMINAT DE DUMNEZEU CA SĂ ÎNȚELEAGĂ LUCRURILE PE CARE EL LE DESCOPERĂ OAMENILOR LUI...”

Monahii care se îngrijesc de lucruri lumești le iau pâinea mirenilor?

De fapt menirea principală a monahismului este de a face comuniunea cu Dumnezeu prin rugăciune. Să nu cerem de la călugări... să nu-i împovărăm pe călugări cu atâtea griji lumești, care trebuie să rămână în atenția oricărui creștin. Mă refer la datorită de a face orfelinat, de a îngriji de bolnavi, de a face alte lucruri - asta este menirea unor oameni care trăiesc în lume. Și monahii care se îndeletnicesc cu astfel de lucruri le „iau pâinea” mirenilor. Scopul monahului este în primul rând rugăciunea pentru întreaga lume.

Cum poate rugăciunea unui monah care se află departe de lume și de nevoile ei să ajute unor oameni care se zbat toată viața lor pentru o viață mai bună?

Mi-a plăcut foarte mult cum

el este un om ratat, care, sau este urât și nu se uită nimeni la el, sau este bolnav, sau are un defect sau are o dramă în viața de familie... și uite respectivul alege mănăstirea pentru că în situația lui este unicul loc unde se mai poate realiza sau liniști cel puțin. Dumneata din ce motive ai ajuns la mănăstire? Vă întreb aceasta pentru că, pornind de la logica lumească la care m-am referit mai sus, nu văd să aveți careva defecte... cel puțin exterioare.

Cum să vă spun, defecte are fiecare om, fiecare om este imperfect. Asta-i clar. În ce mă privește... a fost o necesitate a sufletului: eu nu-mi puteam închipui viața mea altfel. Se aprinde ceva în suflet, în interior care te îndreaptă spre mănăstire. Nu știu cum să vă explic, nu poți compara cu o profesie sau altceva. Asta nu e o profesie, e menirea unui om în viață. Se aprinde ceva în tine și te cheamă până când nu ajungi la mănăstire și abia aici găsești odihna sufletului. Abia aici sufletul află ceea ce a căutat întotdeauna,

Sora Domnina: “M-AM TEMUT SĂ MOR FĂRĂ A-MI ÎMPLINI SCOPUL VIEȚII”

aici găsește un rost și un scop. Un scop care nu este pentru o zi-două sau pe câțiva ani, ci este un scop pentru veșnicie, un scop care dă un rost duhovnicesc luptei pe care o poartă fiecare dintre noi cu propriile neajunsuri. E o lucrare ascunsă de perfecționare a sufletului. Fiecare secundă trăită aici are un scop care se merită.

De cât timp ești în mănăstire și ce-au zis prietenii, rudele, apropiații, părinții când ai plecat? Cum au reacționat la decizia ta?

Sunt de șapte ani în mănăstire... La început a fost o tragedie pentru familia mea. Mai întâi s-a liniștit puțin mama care este credincioasă, tata nici până acum nu-și poate veni în fire. Prietenii nu cred că eu sunt aici, iar cei pe care îi întâlnesc deja nici nu mă cunosc. Nu păstrez legăturile nici cu părinții, nici cu surorile, nici cu prietenii deoarece aproape că nu am ce vorbi cu ei. Mi-i dor, îi iubesc, mă rog pentru ei, foarte mult îi stimez și doresc să ajungă la înțelegerea scopului pentru care sunt eu departe de ei...

Cu ce te-ai ocupat până la mănăstire?

Sincer?

Sincer, dacă nu trebuie să faci mărturisiri intime.

Am studiat patru ani la Universitate și am lepădat în anul patru fără a-l termina. Am

lepădat tot și m-am dus la mănăstire. M-am temut nu cumva terminând facultatea să mor fără a ajunge în mănăstire. M-am temut să mor fără a-mi împlini scopul vieții. Și când am ajuns la mănăstire am înțeles că aici este locul meu.

Unde ai învățat?

La Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, specialitatea psihologie și limbă engleză.

Cum crezi, faptul că mănăstirile și-au expus produsele alături de întreprinderi care nu au legătură cu cele duhovnicești, într-o atmosferă tipică pentru oameni de afaceri, cu agitația caracteristică unor localuri de negustorie și comerț nu este smintitor pentru oameni, nu este smintitor pentru voi?

Eu n-am auzit și n-am văzut nimic smintitor... poate pentru că nu prea am dat atenție și timp celorlalte buticuri și pavilioane. Aici alături de noi a cântat muzică duhovnicească în secția surorilor de la mănăstirea Ciuflea,

am ascultat tot timpul Liturghia, am avut cărți interesante de citit... Poate și a fost ceva smintitor dar... La noi a fost pașnic.

Ați avut discuții interesante cu oamenii?

Din ceea ce am mai discutat am înțeles că avem multe lucruri de perfecționat la mănăstirea noastră în sensul de a oferi spațiu de găzduire celor care vor să ne viziteze. Deocamdată nu avem această posibilitate, noi fiind o mănăstire tânără care abia se construiește. Totuși cu timpul cred că vom găsi o soluție pentru a adăposti pe doritori. Cred că dacă dintr-o sută de vizitatori se întoarce unul la Dumnezeu e un lucru mare înaintea lui Dumnezeu.

Cum și s-au părut oamenii din punctul de vedere al cuiva care este de 7 ani în mănăstire?

Erau oameni diferiți, dar majoritatea au fost oameni destul de inteligenți și plăcuți. Mulți s-au atașat într-un fel de noi și ne-au dăruit suvenire și alte lucruri de-ale lor. Am avut parte de oameni de suflet, oameni cu un nivel de cultură superior, chiar dacă mulți erau departe de Biserică. M-aș bucura ca și ei să se întoarcă la Dumnezeu că ar fi păcat de ei.

Îți mulțumesc pentru interviu.

Sper să fie cuiva de folos

Igor PÎNZARU

vadă mai mult exteriorul și mai puțin interiorul: ei nu participă la slujbă, slujba-i obosește, vor mai multă distracție, vor ceva care să le impresioneze ochii. Ca ghid care contactez frecvent cu turiștii încerc să le vorbesc cam 40 de procente din timp despre istoricul mănăstirii, iar

când eram seminarist la Chițcani mă sminteam de anumite lucruri, fiindcă aveam o înțelegere lumească a realităților dintr-o mănăstire. Dar primind călugăria, am văzut că realitatea duhovnicească este diferită de cea pe care o vedem cu ochii lumești, de multe ori întunecați de patimi.

De asemenea vreau să menționez că deosebirea dintre un turist și un pelerin este foarte mare: pelerinul vine să se atingă de sfințenie, să-și mărturisească păcatele, să-și curățe sufletul, să găsească o alinare sufletească pentru a trece peste necazuri, vine pentru o discuție cu un duhovnic, căruia îi cere sfatul, ce să facă mai departe?

Despre relație specială dintre liniște și conștiință.

Personal simt mai bine duhul mănăstirii noastre în special noaptea pentru că ziua, de obicei, trebuie să fac explicații pentru pelerini și turiști. Noaptea e mai multă liniște și în liniște poți intra încetșor, discret în lumea ascunsă a mănăstirii, în spațiul duhovnicesc. Liniștea te ajută foarte mult, iar oamenii de lume care vin la mănăstire trebuie să păstreze această liniște și să aibă în cap ideea că n-au venit într-o casă de cultură, dar au venit într-un locaș de rugăciune. Indiferent cine ar fi el, turist sau pelerin, dacă vrea să se folosească din această călătorie, să păstreze liniștea pentru ca să poată auzi cum bate Dumnezeu la poarta inimii lui.

Consemnare, Igor PÎNZARU

Bănulescu - Bodoni Gavriil (1746-1821), ierarh bisericesc, cărturar (185 de ani de la trecerea în eternitate)

Grigorie (numele mirenesc), născut la Bistrița – Năsăud (Transilvania), descendent al unei familii originare din Câmpulung Moldovenesc din Bucovina, trecut în Ardeal.

Studii în Transilvania la Brașov, Budapesta, Kiev, Muntele Athos, Smirna, Constantinopol și în insula Patmos. Pe lângă adâncă pregătire teologică, Grigorie a avut o solidă pregătire filologică. Din 1778 profesor de limba latină la Școala Domnească din Iași. În 1779 pleacă la Constantinopol unde la vârsta de 33 de ani se călugărește cu numele Gavriil. În 1781 e numit predicator la mitropolia din Iași. În 1782 pleacă în Rusia, ca profesor de filozofie și limbă greacă, apoi din 1784 devine rector la Seminarul Teologic din Poltava.

Întors în Moldova în 1789 la 26 decembrie este hirotonit ca "episcop - vicar de Akerman și Bender". După pacea de la Iași din 1792 este numit de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse, mitropolit al Moldovei. În aprilie 1792 Gavriil este ridicat de turci și trimis la Constantinopol, fiind eliberat la intervenția consulului rus. Revenind în Rusia devine episcop de Ekaterinoslav, Herson și Taurida (1793), episcop de Novocerkask (1797), mitropolit al Kievului și Haliciului (1799) - fiind al doilea român ridicat în acest scaun după Petru Movilă. Peste doi ani devine membru al Sf. Sinod din Petersburg. În 1803, se pensionează stabilindu-se la Odesa apoi la Dubăsari, exarh al Moldovei, Valahiei și Basarabiei (1808-1812).

La 21 august 1813, prin ucazul țarului este înființată Mitropolia Chișinăului și Hotinului, iar Î.P.S. Gavriil este numit conducător al acestei noi unități teritorial-administrative bisericești în cadrul Bisericii Ortodoxe Ruse.

Aflându-se în fruntea Mitropoliei Chișinăului mitropolitul Gavriil a făcut lucruri bune pentru românii din Basarabia și Transnistria. Au fost construite 200 de biserici astfel că numărul bisericilor spre sfârșitul păstoriei sale era mai mare de 900. La 31 ianuarie 1813, au fost deschise cursurile la Seminarul Teologic din Chișinău. La 31 mai 1814 a avut loc deschiderea tipografiei eparhiale. Cu binecuvântarea Î.P.S. Gavriil la tipografia din Chișinău au văzut lumina tiparului o serie de cărți liturgice, didactice și religioase în limba română: *Bucoavnă* (1814), *Liturgierul* (1815), *Bucoavnă* (1815), *Molebnic* (1815), *Catehizis* (1816), *Molebnic* (1816), *Tedeum de ziua Crăciunului* (1816), *Ceaslovul* (1817), *Rânduiala panihidei* (1817), *Psaltirea* (1818), *Scopul societății biblice* (1818), *Noul Testament* (1819), *Mineul de obște* (1819), *Molitvelnicul* (1820), *Rânduiala sfințirii bisericii* (1820), *Apostolul* (1820), *Evanghelia* (1820), *Tipicul bisericesc* (1821) ș.a. Toate aceste cărți au fost traduse din slavonă de către Î.P.S. Gavriil.

Sub îngrijirea Î.P.S. Gavriil s-a tipărit la Petersburg, în românește și Biblia (1819). Aceasta fiind a treia ediție a Sfintei Scripturi în limba română (prima apare la București în 1688, a doua la Blaj, în 1795). Biblia lui Bodoni reia textul ediției de la Blaj din 1795 publicat de către Samuil Micu.

La 30 martie (stil vechi) 1821, la vârsta de 75 de ani Î.P.S. Gavriil Bănulescu-Bodoni a trecut în eternitate. A fost înmormântat la mănăstirea Căpriana din Basarabia.

Dr. Nicolae Fuștei, Institutul de Istorie al AȘM

Referatul cu privire la ceremonia înmormântării mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni

1. Vineri, 1 aprilie, la jumătate la opt dimineața au început a bate clopotele bisericii mitropolitane și a celorlalte biserici din Chișinău, acțiunea a durat cam la o oră. După aceasta a bătut clopotul mare și corpul neînsuflit al răposatului Înaltpreasfințit Exarh și Mitropolit Gavriil a fost depus în biserică, după care a urmat Sfânta Liturghie. După Liturghie, din cauza înghesuiei din biserică, corpul neînsuflit a fost depus într-un cort de lângă biserică, acolo a început slujba înmormântării. Spre sfârșitul slujbei Prohodului au fost rostite cuvântări de rămas bun. Primul a luat cuvântul Preasfințitul episcop Dimitrie, în limba rusă; al doilea a vorbit protoiereul din Odesa Petru Kunițki în limba moldovenească. Au vorbit apoi seminariștii în diferite limbi. Spre sfârșit, a vorbit în limba rusă, rectorul Seminarului arhimandritul Irineu. După săvârșirea Prohodului, corpul răposatului a fost pus pe un dric pregătit în prealabil și procesiunea funerară s-a îndreptat prin Chișinău spre mănăstirea Căpriana urmând următorul traseu:

Mormântul mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni, de la mănăstirea Căpriana

2. În fruntea procesiunii era dusă crucea, după care urmau seminariștii câte doi în rând, după aceste urmau praporele bisericești, la fel câte două în rând, apoi patru diaconi care duceau capacul raclii celui răposat. Apoi urma a doua secție, în fruntea căreia un paraclisier îmbrăcat în stihar ducea Crucea

Exarhală, după care erau duse pe patru pernețe, câte două în rând, cu patru ordine, și anume: înainte ordinele Sfântului Alexandru Nevski și a Sfintei Anna – clasa I-a, după care urmau ordinele Sfântului Andrei cel Întâi Chemat și cel al Sfântului Întocmai cu Apostolii kneaz Vladimir de gradul I-i.

Ordinele erau duse la indicația Excelenței Sale, Domnului Ivan Nicolaevici Inzov, namestnicul Basarabiei, general-locotenent și cavaler de către următoarele persoane:

A Sfântului Andrei cel Întâi Chemat – pocitmesterul, polcovnicul Alexeev;

Vladimir – comandirul, polcovnicul Jurian;

Alexandru Nevski – comandantul, polcovnic Alexeev;

Anna – maiorul Ribakov.

În urma acestora mergeau trei cititori care duceau mitra, toiașul exarhului și camilafca mare a mitropolitului cu o cruce cu nestimate.

Urma apoi secțiunea a treia, în frunte cu corul, apoi primachiriul dus de cititor, apoi mergea Preasfințitul episcop cu doi ipodiaconi cu trichiriul și dichiriul, urmați de un protodiacon și un diacon cu cadelnițe, după Preasfințit veneau patru diaconi cu cadelnițe, iar după ierodiacon urma racla cu corpul celui răposat, în patru părți având pe câte un cinovnic de la Dicasterie cu lumânări, iar lângă caii dricului acoperiți de doliu mergeau șase slujitori îmbrăcați în haine de doliu cu făclii.

3. În această ordine procesiunea funerară a ieșit în afara orașului, de unde Protoiereul catedralei din Chișinău, Petru Lancicovschi împreună cu șase preoți au însoțit corpul răposatului până în satul Cojușna, unde li s-a alăturat protoiereul Batcu cu același număr de preoți, care împreună cu protoiereul Lancicovschi după ce au săvârșit o mică Panihidă au continuat drumul până la mănăstirea Căpriana, care se află la o distanță de 25 de verste de la Chișinău.

Aici, la intrarea în ograda mănăstirii, corpul răposatului a fost întâmpinat și depus în biserică mănăstirii de Preasfințitul episcop Dimitrie, îmbrăcat în toate veșmintele, împreună cu clericii mănăstirii. A doua zi a fost săvârșită Sfânta Liturghie de către Preasfințit, și Panihida mare, apoi corpul răposatului a fost așezat în cripta bisericii pregătită în prealabil lângă peretele bisericii în prezența tuturor celor care au fost prezenți la această tristă ceremonie: G. G. care îndeplinește interimatul de adjunct al namestnicului Basarabiei, vice-gubernatorul și alte persoane care au împărțit sentimentele întregului ținut lipsit de faimosul său Arhipăstor.

Cancelaristul Constantin Vladimirov
5 aprilie 1821.

A decedat Exarhul pe data de 30 martie, 1821, la ora 8 dimineața.

Arhiva Națională a Moldovei, Fondul 205, registrul 1, dosarul 7019, filele 6-7.

Tradus din limba rusă de către Nicolae Fuștei, cercetător superior la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei

POȘTA REDACȚIEI

Suntem înconjurați de greșeli (atât individuale cât și sociale) pe tot parcursul vieții noastre. Dar suntem obligați să le descoperim, să le dezbădăcinăm, să ne smerim, să ajungem la purul adevăr cu scopul de a nu duce pe urmașii noștri într-o prăpastie sinistră.

Bravo, Ignat Alexandru; Bravo, Victor Stepaniuc; Bravo, Nicolae Fuștei!

Din toate nenorocirile se poate ieși la lumină. Câtă dreptate are domnul Ignat Alexandru în articolul său „Câți ateii mai trebuie Republicii Moldova?” (publicat în „Curierul Ortodox” Nr. 2, 15, II, 2006). Parcă nu știm cu toții că educația și instruirea în școală se face și în prezent în baza legislației sovietice, copiii sunt absolut înstrăinați de credința milenară a strămoșilor noștri, credința în Dumnezeu. Știm foarte bine că mergem pe o cale greșită, însă nu se i-au măsuri în privința educației

corecte a tinerei generații. Preotul nostru, Alexandru Stratan, se încrucește ce poți auzi în stradă din gura adolescenților. Numai

câte obiecte neghioabe se introduc în programele de instruire, dar și ministerul și instanțele superioare când aud de „carte de religie”, ori „Dumnezeu e cu noi” le dai cu sare în ochi. Sunt convins 100% că dacă am organiza un referendum cu părinții copiilor și chiar cu copiii – toți ar solicita ca religia să fie introdusă în școală.

În sfârșit, domnul Victor Stepaniuc a rostit cuvinte de aur, că Manualele „Deprinderi de viață” trebuie urgent retras din școală și „... Comisia solicită pedepsire penală, administrativă și disciplinară a funcționarilor care au

participat la proiect și au dat dovadă de incompetență profesională și de drept și au adus statului daune de zeci de milioane de lei”.

Fru-mo-o-s spus!

Dă Doamne să fie așa.

Incompetență. Ce înseamnă acest cuvânt? Când te apuci de un

locuitorii Republicii Moldova dacă am să zic: mă duc să „zavodesc” tractorul, îl duc la „zapravcă” să „zapravlesc bacul cu solearcă” și să torn „avtol”. Mă poate opri cineva să zic așa ceva? Nu. Dar nici nu voi fi considerat un om cult. Profesorul universitar I.(?)

lucru serios, trebuie să analizezi ceva mai departe. Și încă ceva. Cercetările științifice nu trebuie politizate. Categorie nu. Un exemplu viu. Autorul Dicționarului moldovenesc-român a muncit foarte mult și avea să devie un lingvist cu renume dacă îl întitula: „Dialectele moldovenești din Moldova și limba literară contemporană”. Limba literară este un îndrumar cum trebuie să vorbești ca să fii un om cult. Nimeni nu te împușcă dacă vorbești în dialecte, dar sigur te compromiți în fața societății, devii un om incult. Exemplu: eu o să fiu înțeles aproape de toți

Matcovschi ne spunea în Moldova sunt patru graiuri (dialecte) unii spun la răcitură – „chitoroage”; la pâinea albă – „chită bălaie”; la șervet – „mâneștergură” și la multe altele. Fiecare are dreptul să spună cum vrea, dar toți împreună trebuie să muncim pentru a avea o limbă literară corectă – limba română. Cu atât mai mult că Academia de Științe a confirmat că limba moldovenească și cea română să rămână una pe glob să ne înțeleagă toată lumea și copiii să nu fie duși în eroare că există două limbi, rusa e aceeași și în Rusia, Moldova, SUA, Anglia, etc.

CE ÎNSEAMNĂ SĂ FACI O GREȘALĂ?

Chiar mi-a plăcut întrebarea dlui Victor Stepaniuc: „Unde sunt pedagogii, psihologii, medicii, juriștii cu renume de la Universități, Academia de Științe care trebuiau antrenati în pregătirea conceptului și manualelor respective?”.

Citind de câțiva ani ziarul „Curierul Ortodox” am observat foarte bine că redacția ziarului în frunte cu redactorul-șef pr. Nicolae Fuștei sunt imparțiali, nepolitizați, ogliindesc purul adevăr întru orientarea dreaptă a creștinătății noastre. Anume la acest ziar poți să discuți despre dreptate, adevăr, credință, speranță și iubire.

Vasile Rotaru, s. Izvoare

15 februarie 2006

P.S. 1. Și teoria evoluționismului lui Darwin este o greșală mare.

Or adevărul absolut trebuie să fie unul și nu două. Deci adevărul e credința.

2. Felicitări colaboratorilor redacției cu prilejul decorării. Pe bună dreptate meritați!!

NELINIȘTIT ESTE SUFLETUL NOSTRU PÂNĂ NU SE ÎNTOARCE IARĂȘI LA TINE DOAMNE

LECTII DE CATEHIZARE

Lecția 16

“Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele”.

ACORDUL DINTRE RELATAREA BIBLICĂ ȘI ȘTIINȚA ACTUALĂ DESPRE PROVENIENȚA LUMII ȘI A OMULUI

Nicolae Fuștei

Criticii creștinismului și ateii pentru a demonstra că relatarea biblică despre apariția universului și a omului este greșită arată în cele mai dese cazuri câteva „contradicții” întâlnite în Biblie.

Necredincioșii spun că Biblia nu are dreptate când vorbește despre o creație din nimic, spunând ei că, de fapt, din nimic nu poate apărea ceva; altă acuzație este cea ce ține de existența luminii în prima zi a creației, când soarele încă nu era și în sfârșit potrivit teoriei evoluționiste omenirea trebuie să provină de la mai multe perechi de oameni, pe când Biblia spune că omenirea a provenit de la o singură pereche – Adam și Eva.

Să vedem dacă au dreptate necredincioșii.

Este posibilă apariția universului din nimic

Este important să remarcăm că climatul general al gândirii științifice dinaintea secolului XX, era guvernat de ideea că universul a existat dintotdeauna într-o stare nemodificată. Acesta se datora parțial tendinței oamenilor de a crede în adevăruri științifice eterne, și mângâierii pe care au găsit-o la gândul că ei pot îmbătrâni și muri, dar universul va rămâne etern și nemodificat.

Încercarea lui A. Einstein de a descrie un astfel de Univers în baza teoriei gravitaționale a lui Newton a eșuat. Pentru a salva stabilitatea Universului, Einstein a introdus arbitrar un coeficient cosmologic al respingerii.

În anul 1922 folosind teoria lui Einstein fizicianul sovietic A.A. Friedmann rezolvând ecuațiile câmpului gravitațional al universului a primit niște rezultate care sugerau ideea unui univers în expansiune. În 1929, Edward Hubble a făcut observația crucială că oriunde privești, galaxiile aflate la distanță mai mare se îndepărtează rapid de noi. Cu alte cuvinte, universul nu mai este static ci în expansiune. Aceasta înseamnă că la început, obiectele ar fi fost strânse la un loc.

La un anumit moment în trecut distanța dintre galaxiile învecinate era egală cu zero. În acel moment, pe care unii îl numesc Big Bang (Marea Explozie), densitatea universului și curbura spațiu-timpului ar fi fost infinite. Deoarece matematica nu poate trata realmente cu numere infinite, aceasta înseamnă că teoria generală a relativității prezice că este un punct în univers, numit de matematicieni – singularitate, unde teoria însăși nu mai funcționează.

Aceasta înseamnă că și dacă ar fi existat evenimente înainte de această singularitate, ele nu ar putea fi utilizate pentru ce s-ar fi întâmplat după aceea, deoarece capacitatea de predicție ar fi încetat la Big Bang. În mod asemănător, dacă cunoaștem numai ceea ce s-a întâmplat de la Big Bang, nu am putea să determinăm ce s-a întâmplat înainte. În ceea ce ne privește, evenimentele dinaintea de Big Bang nu pot avea consecințe, astfel că ele nu trebuie să formeze o parte a unui model științific al universului. Prin urmare trebuie să le eliminăm din model și să spunem că timpul are un început la singularitate.

Multă lume nu agreează ideea că timpul are un început, probabil deoarece ar trebui să accepte o intervenție divină

Cosmologia contemporană – știința care descrie universul în întregime – consideră că noi trăim într-un univers în expansiune, apărut dintr-un punct material, din care mai apoi s-au format stelele, galaxiile și planetele.

Apariția lumii văzute este descrisă în primul verset al primului capitol din Biblie:

“La început, Dumnezeu a făcut cerul și pământul” (*Facerea 1,1*). Prin crearea “cerului și pământului” înțelegem crearea universului. În versetele următoare vedem cum se înmulțesc obiectele din univers. Iar în versetul 8 se vorbește despre tărie, care se referă la planeta noastră Pământ.

Noțiunea de “început” este legată de concepția noastră despre timp. Ideile științifice contemporane bazate pe teoria generală și cea particulară a relativității, vorbesc despre legătura dintre timp, spațiu și materie. Unde timpul este legat de spațiu și toate legile fizice sunt descrise în sistemul de coordonate cu patru dimensiuni, geometria căruia este determinată în ultima instanță de câmpul gravitațional (materie).

De aici reiese că înainte de apariția universului nu exista nici materie, nici spațiu și nici timp. Dar aceasta este în deplin acord cu relatarea biblică despre crearea universului din nimic, după cum spune primul verset al Genezei: „A creat Dumnezeu din nimic...” (*Geneza 1,1*) (în varianta ebraică) După cum vedem la acest capitol Biblia se află în deplin acord cu știința contemporană.

Lumina din prima zi a creației

Pentru mulți contemporani Biblia s-ar părea că se contrazice, căci cum poate fi lumină în ziua întâi dacă soarele a fost creat abia în a patra zi?

Să vedeți că poate! Și lucrul acesta ni-l arată aceeași teorie a Exploziei mari.

Chiar la Big Bang, se crede că universul avea dimensiuni zero și astfel era infinit de fierbinte. La temperaturi foarte înalte, particulele s-ar mișca atât de repede încât ele ar pute scăpa de orice atracție dintre ele datorită forțelor nucleare sau electromagnetice. Dar ciocnindu-se particulele având o energie atât de înaltă s-ar produce anumite feluri de radiație. Dar pe măsură ce universul se extindea, temperatura radiației scădea. O secundă după Big Bang, ea ar fi scăzut la circa zece miliarde de grade. În acest moment universul ar fi conținut în majoritate fotoni, electroni și neutroni și antiparticulele lor. Când universul continua să se extindă și temperatura continua să scadă, rata cu care perechile electron/antielectron erau produse în ciocniri ar fi scăzut sub rata la care erau distruși prin anihilare. Astfel, majoritatea electronilor și antielectronilor s-ar fi anihilat reciproc producând mai mulți fotoni, mai multă lumină! Iată de unde s-a luat lumina în prima zi a creației.

Știința actuală confirmă această ipoteză. Astfel în 1948 savantul George Gamov în colaborare cu studentul său Ralph Alpher cărora li s-a adăugat și savantul Hans Bethe, a făcut o precizare remarcabilă că radiația (în formă de fotoni - de lumină n.n) din etapele timpurii foarte fierbinți ale universului ar trebui să existe și astăzi, dar având temperatura redusă la numai câteva grade peste zero absolut (-273° C).

Această radiație a fost descoperită de Penzias și Wilson în 1965.

Deci după cum am văzut Biblia este în deplin acord cu datele științifice și la acest capitol.

Toți oamenii provin de la o singură femeie

Biserica învață că neamul omenesc descinde din unica pereche a primilor oameni Adam și Eva, singuri creați de Dumnezeu nemijlocit. Omenirea apare în urma binecuvântării lui Dumnezeu dată protopărinților încă în rai: “Fiți rodnici și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți” (*Facerea 1,28*). Astfel Adam este “părintele neamului omenesc” (*Înf.*

Solomon 10,1), iar Eva “mama tuturor celor vii” (*Facerea 3,20*), “și din ei a răsărit neamul omenesc” (*Tob.8,6*). Deci omenirea are un singur punct de plecare prima pereche căci Dumnezeu “a făcut dintr-un sânge, tot neamul omenesc, că să locuiască peste toată fața pământului” (*Fapte 17,26*).

Învățătura creștină despre proveniența omenirii fiind monogenistă are mare importanță, fiindcă afirmându-se unitatea de origine și ființă a oamenilor, putem înțelege universalitatea păcatului strămoșesc la fel și universalitatea mântuirii în Iisus Hristos, căci dacă lumea n-ar fi una, și la origine și după aceea, Iisus Hristos n-ar fi Mântuitorul lumii.

În prezent sunt câteva teorii științifice privitoare la originea omului contemporan care vin în sprijinul concepției biblice despre proveniența omenirii de la o singură familie.

Una din ele a fost denumită în mod diferit: “Arca lui Noe” sau “Grădina Raiului”, mai recent a primit denumirea de ipoteza “Out of Africa”. Cel mai fervent susținător al acestei ipoteze este Christopher Stringer de la Muzeul de Istorie Naturală din Londra. Această ipoteză susține existența unui singur areal de origine a lui Homo Sapiens, apariția sa fiind urmată de o migrație de amploare dintr-o parte în alta a Lumii Vechi, având drept rezultat înlocuirea populației premoderne existente.

Altă ipoteză privind apariția omului modern (Homo Sapiens) apare în anii 80 ai sec. XX și este cunoscută sub numele de ipoteza “Evei mitocondriale”. La formularea acestei ipoteze au ajuns simultan cercetătorii din două laboratoare: Douglas Wallace și colaboratorii săi de la Universitatea Emory și Allan Wilson împreună cu echipa sa de la Universitatea din Berkeley, California. Aceștia au realizat o atentă examinare a materialului genetic (ADN) din organele celulare denumite mitocondrii. Când gameții (ovulul mamei și spermatozoidul tatălui) se unesc, zigotul format va prezenta mitocondrii provenite doar de la ovul. Așadar, ADN-ul mitocondrial este moștenit exclusiv pe linie maternă.

O altă echipă de savanți: Rebecca Cann de la Universitatea Hawaii și Marck Stoneking de la Berkeley, relatează experimentele purtate pe ADN-ul a 147 de indivizi, luați din 5 regiuni geografice diferite ale lumii: “Nu s-a examinat ADN-ul din nucleul celular, ci cel mitocondrial, mitocondriile fiind substructuri furnizoare de energie ale celulei. Motivul: cromozomii nucleici ai unui individ provin din ambii părinți și amestecul lor are loc cu fiecare generație. ADN-ul mitocondrial din spermatozoid nu supraviețuiește după fertilizare, ceea ce înseamnă că așa numitul ADN matern se păstrează intact și se transmite intact generație după generație. De fapt nu chiar intact, au loc și mutații, dar acestea se petrec la perioade fixe, cunoscute

deja de biologi. Ei bine, tocmai măsurând aceste mutații pe diferite exemplare umane de astăzi se poate stabili dacă există, în timp, o convergență și dacă da, cum s-a petrecut desprinderea”.

Au fost prelevate 147 de mostre de ADN matern, “forfecate” cu enzime de restricție, comparate fragmentele, iar rezultatele au fost trecute pe calculator - spre a se încerca construirea unui fel de arbore genealogic pentru fiecare exemplar uman.

Spre surprinderea tuturor, diferențele au fost atât de mici, încât concluzia unei molecule comune de acid dezoxiribonucleic mitocondrial s-a impus de la sine. Cu alte cuvinte, calculatorul și întregul experiment, purtat cu mare acuratețe, indică, pentru toți cei 147 de indivizi, luați de pe continente diferite, un strămoș matern comun. Un fel de Eva, extrapolează biologii, un singurul exemplar care, datorită unui șir de șanse, a reușit să-și prelungească și să-și dezvolte “coroana” arborelui genealogic, producând, la fiecare generație, un urmaș de sex feminin. Mai mult, extrapolând mai departe, faptul că cei 147 de indivizi aleși pentru experiment reprezintă rase și grupuri diferite, crește posibilitatea ca absolut toți membrii societății umane actuale să aibă o sorgintă comună.

După cum vedem concepția creștină despre proveniența omului găsește sprijin și în datele științei contemporane.

Biblia este în acord cu știința contemporană și în privința finalului dezastruos al universului

Modelul cosmologic al universului poate avea două finaluri:

1. În rezultatul expansiunii, universul va pierde orice structură, și va veni moarte termică în eternitate.

2. Peste 1000 miliarde de ani expansiunea universului se va schimba în contractarea lui. La vârsta de 700 000 de ani temperatura cosmică va atinge valoarea de 10 miliarde de grade, astfel că toate corpurile cerești se vor transforma în plasmă cosmică, formată din nuclee, electroni și radiație. La urmă toată materia se va închide iarăși într-o singularitate.

Împlinirea acestor presupuneri despre soarta universului depinde de densitatea medie a materiei ρ , care va determina direcția dezvoltării universului. Dacă ρ va fi mai mică sau egală cu densitatea critică ρ_{cr} , universul se va extinde veșnic. Dacă ρ va fi mai mare decât ρ_{cr} , universul se va contracta și va avea loc colapsul.

Este anevoios să determinăm densitatea materiei în Univers, deoarece ar trebui să luăm în considerație toate formele de substanță și radiație. Datele astronomice relatează mai degrabă despre o expansiune eternă, cu toate că în ultimii ani se observă o creștere a densității medii a materiei ρ .

Oricum, viitorul universului reieșind din modelul cosmologic pentru omenire este tragic având chiar un caracter apocaliptic. Ori va degrada până la o temperatură nelimitat de joasă, ori se va încălzi până la o temperatură insuportabilă. De fapt și Eshatologia creștină ne vestește un eventual sfârșit catastrofic al lumii acestea: “iar îndată după strămtorarea acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu va mai da lumina ei. Iar stelele vor cădea din cer și puterile cerului se vor zgudui” (*Mt. 24, 29*).

După cum vedem din cele relatate mai sus, știința nu contrazice Biblia, iar credința noastră în creația specială de către Dumnezeu a universului din nimic și a omului este rațională și proștiințifică.

UN EPISCOP ORTODOX RUS DESPRE FILMUL ȘI CARTEA „CODUL LUI DA VINCI”

Biserica Ortodoxă Rusă se teme că filmul după cartea „Codul lui Da Vinci” a lui Dan Brown va conduce la o divizare a societății. Filmul „Codul lui Da Vinci” îi are în rolurile principale pe Tom Hanks, Audrey Tautou și Jean Reno, data lansării în România fiind probabil 19 mai a.c., informează *catholica.ro*. Episcopul rus Marcu de Yegoryevsk, vice-director al Departamentului pentru Relațiile Externe al Patriarhiei Moscovei, a declarat următoarele: „Nu am citit cartea și nici nu am de gând să o citesc, pentru că am aflat despre conținutul ei și mi se pare fără sens să mă bălăcesc, iertați-mi expresia, în noroiul ei”. Conform prelatului, filmul „Codul lui Da Vinci” va contribui la o „divizare a oamenilor în cei care respectă religia și ateistii, care caută prin orice mijloace să se răzbune pe faptul că un număr tot mai mare de oameni își dau seama de următorul lucru: „Rusia nu poate exista ca un stat stabil și prosper fără Dumnezeu și fără valorile spirituale”. Diaconul Andrei Kuraev, un binecunoscut misionar ortodox, descria „Codul lui Da Vinci” ca fiind o carte periculoasă. „Autorul nu are nici un argument de ordin istoric. Este imposibil să dezbăți problema cu el, așa după cum este imposibil să dezbăți problema viziunilor pe care le are un dependent de droguri. Așa vede și înțelege el lucrurile”, a spus diaconul Andrei, amintind apoi că specialiștii de la Vatican au identificat aproximativ 600 de erori istorice în carte. „De aceea, orice încredere în astfel de lucrări ciudate este o dovadă de stupiditate”, a spus în încheiere diaconul Kuraev.

CUM ÎNȚELEGE EUROPA CALVARUL CREȘTINILOR DIN ORIENT ?

Adică, nu-l înțelege de loc!

În ceea ce privește evoluția relațiilor dintre musulmani și adepții altor religii (creștini, evrei, zoroastrieni), Dr. Paul Bruslanowski, de la Sibiu, face următoarea constatare:

„Situția acestora (a nemusulmanilor, n.n.) s-a înrăutățit însă mult în timpul califului Umar II (717 - 720). Datorită implicațiilor financiare, conducătorii musulmani nu avuseseră interesul de a-i încuraja pe creștini, evrei sau zoroastrieni să se convertească la islam. Situația însă s-a schimbat după reglementările fiscale ale lui Umar II. Odată ce problema mawalilor putea fi într-o oarecare măsură considerată rezolvată, au început și primele persecuții la adresa nemusulmanilor, care constituiau totuși majoritatea populației.,,

„Încă de la începutul cuceririi islamice, așa-numitele „popoare ale Cărtii” (creștinii și evreii) au fost considerați dhimmi (în unele lucrări, termenul este redat, datorită transcripției arabe, sub forma de *zimmi*), ceea ce înseamnă „protejați”. Statutul juridic al acestora este stabilit de așa-numitele Ordonanțe sau Prescripții ale lui Umar, care prezintă textul unei înțelegeri dintre creștini și calif. Multă vreme s-a crezut că referirea privește pe Umar I, cel de-al doilea calif patriarhal. Totuși, cercetările mai noi au stabilit că „nu avem de-a face cu un text autentic (...), ci cu o sistematizare, cu un rezumat târziu al obligațiilor nemusulmanilor, în speță ale creștinilor, rezumat alcătuit nu în timpul lui Umar I ibn el-Khattab (634-644), ci parțial la sfârșitul secolului al VIII-lea și, în cea mai mare parte, în secolul al IX-lea, dar în temeiul unor practici și proceduri mai vechi și atribuite celui de-al doilea urmaș - khalife al lui Muhammad, pentru a-i conferi mai multă autoritate și prestigiu.”

Iată și un fragment al acestor prescripții de supunere oarbă a creștinilor din Orient, pentru a putea supraviețui în lumea islamică:

“Noi (creștinii, n.n.) ne-am angajat față de dvs. la următoarele: să plătim îndată *jizya* și să fim umiliți; de acum înainte să nu mai construim în orașele noastre și nici în împrejurimile lor nici mănăstiri, nici biserici, nici case patriarhale, nici schituri; nu vom mai repara lăcașurile noastre de cult, care se vor afla în ruină și nici casele noastre, care se găsesc în cartierele musulmane (...). Nu vom predica deloc altora legea noastră și nici nu vom chema pe nimeni la ea, dar nu vom împiedica pe nimeni dintre ai noștri să îmbrățișeze islamul, dacă aceasta îi va fi vrerea. În public, îi vom trata pe musulmani cu cinste și considerație și ne vom ridica de pe locurile noastre, dacă ei vor dori să se așeze. Nu ne vom asimila deloc lor în ceea ce privește veșmintele, nici turbanul, nici încălțările și nici în felul de tundere sau aranjare a părului (...). Ne vom rade doar părțile anterioare ale capului și vom păstra aceleași forme ale veșmintelor noastre ca în trecut (...). Vom face să nu se vadă crucile noastre pe biserici și la ceremonii, nici cărțile noastre sfinte, pe nici una dintre străzile frecventate de musulmani și nici în piețele lor (...). În bisericile noastre nu vom trage clopotele, decât foarte încet, și nu vom ridica deloc vocea la rugăciune și la cântările noastre religioase, când un musulman va fi de față. Vom face să nu se audă deloc bocetele, când ne petrecem morții; nu vom ține în mână pe stradă lumânări aprinse; nu ne vom aduna împreună într-un cartier musulman, nici în prezența musulmanilor; nu ne vom îngropa morții în apropierea cartierelor musulmanilor, nu vom lovi niciodată un musulman (...). Acestea sunt condițiile la care am subscris noi toți și membrii neamului nostru și în schimb cărora am primit *aman* (“iertare”). Dacă vom încălca vreuna din aceste condiții, acceptate de noi, atunci musulmanii nu vor mai avea nici o obligație de respect față de noi și le va fi îngăduit și permis să ne trateze ca pe răvrățiți și rebeli”.

Text luat din: Mihai Maxim, *Țările Române și Înalta Poartă*, București, 1993, p. 169-171).

PAPA BENEDICT AL XVI-LEA A RENUNȚAT LA TITLUL DE PATRIARH AL OCCIDENTULUI

Papa Benedict al XVI-lea a renunțat la unul dintre titlurile tradiționale, sperând să elimine un posibil obstacol în calea progresului ecumenic cu lumea ortodoxă, informează *catholica.ro*. Papa este acum identificat „Episcop al Romei, Vicar al lui Iisus Hristos, Succesor al Prințului Apostolilor, Pontif Suprem al Bisericii Universale, Primat al Italiei, Arhiepiscop și Mitropolit al provinciei Romei, Suveran al Statului Vatican, Slujitor al Slujitorilor lui Dumnezeu”. Titlul de „Patriarh al Occidentului” a fost rar folosit de la Marea Schismă din 1054. Unii teologi romano-catolici, în special cardinalul Yves Congar, au afirmat că termenul de „Patriarh al Occidentului” nu are baze clare nici istorice și nici teologice. A fost introdus în nomenclatură în 1870, pe vremea primului Conciliu Vatican. Papa a eliminat titlul într-o perioadă în care discuțiile cu Bisericile Ortodoxe se concentrează pe problema primatului papal. Titlurile acordate papei s-au dezvoltat de-a lungul secolelor. Însuși termenul de „Papa” nu a aparținut exclusiv Episcopului Romei, fiind aplicat și altor Episcopi până în secolul al XI-lea, când papa Grigore al VII-lea a cerut ca titlul papal să fie rezervat

doar Episcopului Romei. Primul titlu, de „Episcop al Romei”, indică prima funcție a papei, care este ales de clerul Romei (reprezentat de Colegiul Cardinalilor în Conclav). Cel mai înalt titlu este de „Vicar al lui Hristos”, care se referă la puterile sale temporale și la misiunea sa divină. Titlul a început să fie folosit în secolele V-VI. Începând cu secolul XII au apărut noi titluri. Conciliul Vatican I și mai apoi II au confirmat titlurile de „Vicar al lui Hristos” și „Succesor al lui Petru”. Titlul de „Suveran Pontif” este cunoscut aproximativ din secolul V, fiind folosit atunci pentru toți Arhiepiscopii mitropolitani. În secolul XI el a fost rezervat exclusiv Episcopului Romei. Ultimul titlu, de „Servitor al Servitorilor lui Dumnezeu”, era folosit de liderii Bisericii, inclusiv de sfinți. A rămas exclusiv titlul papal din secolul al XIII-lea.

AVORTUL A FOST INTERZIS ÎN DAKOTA DE SUD

Governatorul din Dakota de Sud, Mike Rounds, a semnat un act care interzice toate avorturile în acest stat. Noua lege va intra în vigoare la 1 iulie. Cu toate acestea, o luptă legală este inevitabilă și este posibil că oponenții să ceară o hotărâre judecătorească prin care să se amâne punerea în aplicare a legii până când se va rezolva dezbateră constituțională, informează *catholica.ro*. Legislația Dakotei de Sud, bazată pe noi dovezi științifice care arată că viața umană începe la concepere, a fost aprobată de majorități solide în ambele camere ale legislaturii de stat. Un proiect similar își creează acum drum prin legislatura statului Mississippi. Susținătorii radicali ai avortului au început să caute anumite compensații pentru pierderea lor din Dakota de Sud. Leslee Unruh, o activistă pro-life care a susținut intensiv noua legislație, a declarat că a primit în toiu noapții telefoane de amenințare și, de asemenea, „o tonă” de scrisori amenințătoare.

PERICOL DE RUPTURĂ ÎN BISERICA ANGLICANĂ

Arhiepiscopul anglican Rowan Williams de Canterbury și-a exprimat din nou îngrijorarea în fața pericolului ca în Biserica Anglicană să apară o „ruptură” datorită temei sensibile a homosexualității. Într-o intervenție la emisiunea „The Heaven & Earth” de la postul de televiziune BBC1, prelatul a spus că o astfel de diviziune s-ar vindeca doar în decenii. Conservatorii au dat Bisericii Episcopale (echivalentul în America al Bisericii Anglicane) un ultimatum, cerând ca până în luna iunie să anuleze decizia de a permite consacrarea de episcopi homosexuali, altfel pronunțându-se expulzarea ei din Comuniune. Apelul primatului anglican va fi auzit în America cu ocazia Convenției Generale din Ohio. Anglicanilor din SUA li se cere nu numai ca pe viitor să nu mai consacre clerici homosexuali, dar și să nu mai binecuvânteze „casatori” homosexuale. O mare parte a Bisericii Episcopale pare însă a fi hotărâtă să continue cu aceste practici, în ciuda amenințării cu expulzarea din Comuniunea Anglicană. Arhiepiscopul Williams, conducătorul spiritual al celor 70 de milioane de anglicani din lumea întreagă, se teme de orice diviziune ce poate apărea.

Stimați cititori ! Nu uitați să vă abonați la “Curierul Ortodox” pe anul 2006

MATERIALELE PUBLICE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox
Publicație
în limba română
Indice de abinare: 22034

Adresa redacției:
“Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060
Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44

REDAȚIA
Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru Tolico - redactor tehnic

Tipografia “Prag”
str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 1150
Comanda: 400